

**«БІЗНЕС-ПРОЦЕСИ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ»**

УДК 65.011.3

Клименко Світлана Михайлівна,
к.е.н., доцент, доцент кафедри
економіки та підприємництва, ДВНЗ
«КНЕУ ім. В. Гетьмана», Україна

E-mail: kneusvetlana@ukr.net

Klymenko Svitlana
Ph.D., Associate Professor, SHEE "Kyiv
National Economic University named
after Vadim Hetman", Ukraine

Германчук Марія Максимівна,
студентка магістерської програми
«Бізнес-економіка», ДВНЗ «КНЕУ ім.
В. Гетьмана», Україна

Germanchyuk Mariia, student of the
master's degree program "Business-
economics", Kyiv National Economic
University named after Vadym Hetman,
Ukraine

**СТРАТЕГІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ
ЗА СУЧАСНИХ УМОВ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ**

**STRATEGIC PLANNING IN
CURRENT ECONOMIC
ENVIRONMENT**

Анотація. На основі критичного
узагальнення наукових положень теорій
стратегії та моделювання представлено
авторське визначення стратегічного
моделювання діяльності підприємств з
урахуванням сучасних тенденцій бізнес-
середовища.

Abstract. On the basis of the critical
generalization of the scientific positions of
strategy theories and planning, the author's
definition of the strategic planning of enterprises
activity is presented, while taking into account
current business environment tendencies.

Ключові слова: стратегія, стратегічне
моделювання, сценарний ланцюг.

Keywords: strategy, strategic planning, scenario
chain.

Сучасне середовище господарювання підприємств характеризується високим рівнем складності, невизначеності, неоднозначності, що безпосередньо впливає на процеси прийняття та реалізації стратегічних рішень. Відмінна особливість стратегічних рішень полягає у тому, що вони спрямовані у майбутнє, а їх результати зазвичай неможливо передбачити та спрогнозувати. Стратегічні рішення завжди пов'язані із бізнес-середовищем, невизначеність якого стає об'єктом структурування, параметризації та формалізації, а навички реалізації даних процедур набувають пріоритетності на предмет їх розвитку. У такій змістовній постановці набуває актуальності наукова проблематика стратегічного моделювання бізнесу, теоретичне підґрунття якої формується на перетині сучасних положень теорії стратегії.

Термін «моделювання» походить від латинського *modus* – міра, спосіб, зразок, та у словниках інтерпретується як спосіб відтворення та дослідження певного фрагменту реальності (предмета, явища, процесу, ситуації) або управління ним, що базується на представленні об'єкту на основі моделі. На основі термінологічного аналізу поняття «модель» у подальшому дослідженні

ми будемо визначати її як ідеальну систему, яка відображає об'єкт так, що її вивчення дає нову інформацію про цей об'єкт [1]. Тобто, під ідеальною системою об'єкта буде матися на увазі бажаний майбутній образ підприємства з урахуванням сучасних трендів бізнес-середовища, який визначається параметрами та критеріями відповідно до прийнятої менеджментом цільової моделі.

У наукових публікаціях наголошується на тому, що моделювання – є ефективним засобом підтримки прийняття рішень, а за словами Р. Докінза – це «один з найцікавіших способів передбачати майбутнє» [2]. Орієнтація на майбутнє це одна із іманентних властивостей стратегії, а процеси формування образу майбутнього є безпосередньо пов'язаними із стратегічним моделюванням. Особливістю концепції бачення майбутнього є те, що це не «об'єктивна» картина розвитку подій. Це картина майбутнього яке має бути створено. Стратег не тільки намагається передбачити події, він інтегрує їх зі стратегічними намірами. Звідси і виникає постановка задачі щодо стратегічного моделювання.

Перш ніж представити авторське уявлення визначення стратегічного моделювання акцентуємо увагу ще на одному концепті теорії стратегії, як базовій основі «роботи з майбутнім» – сценарності. Класика сценарної проблематики представлена у наукових працях Д. Аакера [3], який фокусується на сценарному аналізі та М. Линдгрена та Х. Бандхольда [4], які описали методологію сценарного підходу в менеджменті. Логіка сценарного дослідження має за мету не тільки побудову сценаріїв можливих майбутніх умов (світів), в яких буде відбуватися розвиток підприємств у вигляді нарративів, що визначаються комбінацією найбільш впливових та невизначених факторів [5], але і формулювання цільової моделі діяльності у можливому майбутньому, а також оптимальної стратегії досягнення економічних результатів у вигляді цільових станів або сукупностей показників [6]. На думку Ю. Турчиної, яку ми цілком розділяємо, сценарність стратегії «полягає у фокусуванні на майбутньому, як початковій точці, яка визначає, перш за все, специфіку мислення, управлінських та аналітичних процедур, способів, механізмів, дій, які спрямовуються на зміни поточного стану підприємств відповідно до бачення майбутнього» [6].

На основі результатів концептуального аналізу визначень «моделювання», «модель», «стратегія», «сценарність» зміст стратегічного моделювання діяльності підприємства може бути інтерпретовано як спосіб дослідження та представлення бажаного майбутнього образу підприємства з урахуванням сучасних викликів та трендів бізнес-середовища, що формалізується на основі параметрів та критеріїв відповідно до прийнятої менеджментом цільової моделі. Основними концептами стратегічного моделювання є сценарії, стратегічні задачі, стратегічні альтернативи, стратегічні рішення, стратегічні проекти, програми, плани, а за основу процесної логіки моделювання буде прийнято сукупність етапів, які сформовано відповідно до класичного сценарного ланцюжка TAIDA (рис. 1).

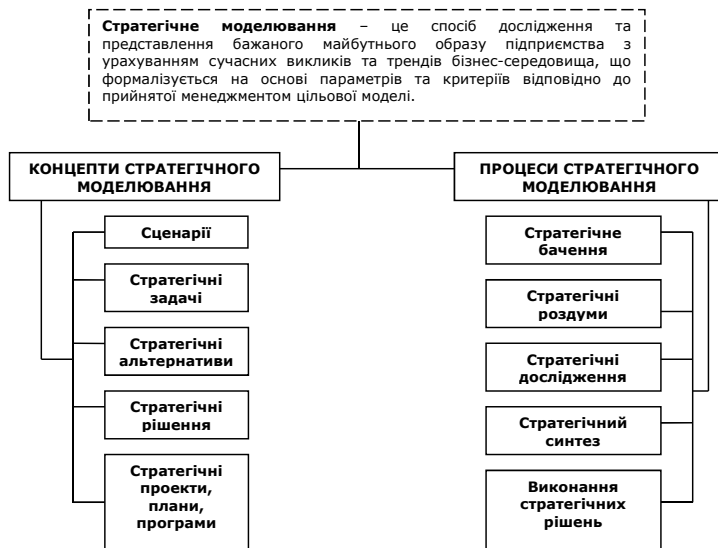

Рис. 1. Формалізація авторського визначення стратегічного моделювання діяльності підприємства

У такій змістовній постановці проблематика стратегічного моделювання може бути перспективною з точки зору її подальшого дослідження: як сучасного інструменту прийняття та реалізації ефективних управлінських рішень; як розширеної концепції бізнес-моделювання, яка є дієвою за умов невизначеності та складності бізнес-середовища господарювання.

Література:

1. Куприяшкин А.Г. Основы моделирования систем : учеб. пособие / А.Г. Куприяшкин – Норильск: НИИ, 2015. – 135 с.
2. Докинз Р. Эгоистичный ген / Р. Докинз; пер с англ. Н.О. Фоминой. – М.: АСТ, 2013. – 512 с.
3. Аакер Д. Стратегическое рыночное управление / Д. Аакер. – СПб.: Питер, 2007. – 496 с.
4. Линдгрэн М. Сценарное планирование. Связь между будущим и стратегией / М. Линдгрэн, Х. Бандхольд. – М.: Олимп-Бизнес, 2009. – 256 с.
5. Антропов М. С. От сценарного планирования к байесовскому процессу обучения с формированием сценариев / М.С. Антропов // История управленческой мысли и бизнеса: сценарный менеджмент и лидерство. XVII Международная конференция. Москва, МГУ имени М. В. Ломоносова, экономический факультет.

References:

- 1.Kupriyashkin, A. (2015) *Osnovy modelirovaniya sistem : ucheb. posobiye* Norilsk: NII (in Russ)
- 2.Dokinz, R. (2013) *Egoistichnyy gen* Moskva: AST (in Russ)
- 3.Aaker, D. (2007) *Strategicheskoye rynochnoye upravleniye* Sankt-Peterburg (in Russ)
- 4.Lindgren, M., Bandkhold, Kh. (2009) *Stsenarnoye planirovaniye. Svyaz mezhdu budushchim i strategiyey* Moskva: Olimp-Biznes (in Russ)
- 5.Antropov, M. S. «Ot stsenarnogo planirovaniya k bayesovskomu protsessu obucheniya.s formirovaniyem stsenariyev» *Istoriya upravlencheskoy mysli i biznesa: stsenarnyy menedzhment i liderstvo. XVII Mezhdunarodnaya konferentsiya. Moskva. MGU imeni M. V. Lomonosova. ekonomicheskij fakultet. Materialy konferentsii 30 iyunya* – 2

Материалы конференции 30 июня – 2 июля 2016 г.: / Под науч. ред. В.И. Маршева.–М.: Экономический факультет МГУ имени М. В. Ломоносова, 2016. – 335 с. – С. 64 – 71

6. Цемашко Ю.С. Сценарний підхід до забезпечення досягнення економічних результатів діяльності машинобудівних підприємств України // Ю.С. Цемашко // Фінансовий простір : Міжн. науково-практ. журнал. – 2017. – № 1(25) – С. 114 – 122

iyulya 2016 g. (2016): 64 – 71 (in Russ)

6.Tsemashko, Yu. S. «Stsenarnyi pidkhid do zabezpechennia dosiahnennia ekonomichnykh rezul'tativ diialnosti mashynobudivnykh pidpriemstv Ukrainy» *Finansovyi prostir* 1(25) (2017): 114 – 122 (in Ukr)

УДК 330(075.8)

Громоздова Лариса Василівна

доцент кафедри регіоналістики і туризму

ДВНЗ «Київський національний університет ім. Вадима Гетьмана», м. Київ, Україна

Громоздов Володимир

Володимирович

аспірант кафедри регіоналістики і туризму

ДВНЗ «Київський національний університет ім. Вадима Гетьмана »,м. Київ, Україна

ІНКРЕМЕНТАЛЬНО-МАРЖИНАЛЬНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. В доповіді наведено приклади розрахунку максимального прибутку підприємства на основі інкрементального і маржинального аналізу. Наведене змістове тлумачення цих форм аналізу.

Ключові слова: інкрементальний аналіз, маржинальний аналіз, максимальний прибуток підприємства

gromozdovag@gmail.com

Gromozdova Larisa

Associate Professor of the Department of Regional Studies and Tourism

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Ukraine

Gromozdov Volodymyr

postgraduate of the department of regional affairs and tourism

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Ukraine

INCREMENTAL-MARGINALNA MODEL OF MANAGEMENT BY PRIVUTKOM PEDPRIEMSTVO

Abstract. The report provides examples of calculating the company's maximum profit based on incremental and marginal analysis. The meaningful interpretation of these forms of analysis is given.

Key words: incremental analysis, marginal analysis, maximum profit of the enterprise

Нами пропонується декілька прикладів розрахунку максимального прибутку підприємства.

Першим розглянемо приклад різних обсягів виробництва -Q з пропорційно різними витратами (середніми -АС та загальними- ТС) та різними варіантами отримання доходу - R від реалізації Q штук продукту по ціні Р . Наше завдання : виявити обсяг виробництва який дає максимум прибутку для підприємства. Вхідні дані є оформленими у вигляді таблиці: (див. Табл 1.)